

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Domitii Plati Societatis Iesv Theologi, De Domini
Nostri Iesv Christi Passione**

Piatti, Domizio

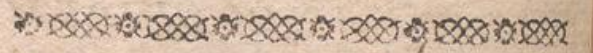
Coloniae Agrippinae, 1610

De doloribus, quos Christus in corpore suo sustinuit generatim, quales
nimirum, & quam acerbi fuerint. Cap.1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49474](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49474)

Quartum: dolores, quos propter car-
nificum truculentiam, & modum cru-
ciandi perpeffus est.

Quintum: dolores, quos propter sup-
pliciorum multitudinem, ac varietate-
tem fenfit.

DE DOLORIBVS

QVOS CHRISTVS IN COR-
pore fuo paffus est generatim: quales
nimirum & quam acer-
bi fuerint.

CAPVT I.

ANTE QVAM fingulatim om-
nes & fingulos Chrifti Domi-
ni dolores corporeos expendamus, operæ pretium erit gene-
ralem quandam præbere notitiam, quæ
animæ fideli, quali præludij & tentamenti
vice fit, vt opitulâte Spiritus fancti gratia,
viuaciore cum fenfu ad particularem illo-
rum confiderationem poffit ingredi.

T.
Quid fit do-
lar corpo-
ris.

CONSIDERA igitur primò: Dolo-
rém corporis nihil aliud effe, vt cum S.
Auguftinus definit, quam fenfum quendâ
in

in corpore ex separatione vnus partis ab alia, vel à corruptione temperamentum aliquius partis ipsius proficiscentem. *Quid enim est dolor, inquit, nisi quidam sensus diuisionis vel corruptionis impatiens?* Et alibi idē sanctus ait. *Quid est enim dolor, qui dicitur corporis, nisi repentina solutio, siue corruptio salutis eius rei, quam malè vtendo anima, corruptioni fecit obnoxiam?*

Lib. 3. de lib. arbit. ca. 23.

De vera religio. ca. 12.

SECUNDO considera, dolorem corporeum, esse vnum ex maximè studiosis & affligentibus incommodis, quæ naturaliter possunt homini mortali accideret, & vnum ex grauissimis malis, quæ ab omnibus (secundum cōmunem naturæ cursum:) fuga, odio & horrore digna æstimantur: ac demum in se tam horrendum & terribilem esse, vt homines etiam robustissimi non modò ad conspectum illius, verum ad solum nomen terreantur & exanimentur: vt propterea Aristoteles dixerit, multò difficilius esse hominibus fortissimis dolores corporeos sustinere, quam à voluptatibus blandientibus se cohibere. *Difficilius enim est, ait, dolores ferre, quam à voluptate se abstinere.* Nequè tantum Aristoteles homo Ethnicus iudicauit dolores corporeos summum esse malum, sed etiam S. Augustinus caelesti lumine abundè collustratus, fatetur, se nonnunquam

II.

Dolor corporeus est res etiam viris fortibus fastidiosa ac permolesta.

3. Ethic. c. 9.

In solibus lib. 1. ca. 1.

224 DE CORP. DOL. SALVAT.
cogi ad idem sentiendum. Cogor, inquit,
interdum, Cornelio Celso assentiri, qui ait sum-
mum bonum esse sapientiam; summum autem
malum dolorem corporis. Ex his considera-
tionibus, (quæ ostendunt, quanta sit vis
& vehementia doloris, vsque adeò vt si nõ
expugnet, vt minimum concutiat & per-
turbet etiam fortissimorum virorum ani-
mos) poteris paulatim ingredi, in pelagus
inexhaustum, & abyssum profundissimam
dolorum corporalium Christi Domini
tui: expendendo tecum, hos dolores in illo
non amisisse vel minimum aliquid de sua
vi atque vigore.

III. TERTIÒ considera Christum Domi-
num in Passione sua, non vnum tantum-
modò genus tormétorum corporeorum,
sed quamplurima simul tolerasse: imò ge-
neratim loquendo, omnia: ita vt D. Tho-
mas ausit affirmare, Christum certa qua-
dam ratione omnia supplicia quæ homines
pati possunt sustinuisse. *Christus, inquit,
secundum genus passus est omnem passionem hu-
manam.*

3. p. qua st.
45. art. 5.

I. Id verò probat, *primùm*, quia ab omni
genere hominum passus est: à gentilibus
& Iudæis: à maribus & samellis; à Princi-
pibus & plebeis: ab amicis & inimicis; à
domesticis & peregrinis.

II. *Secundò*, quia expertus est, omnia pena-
rum

CONSIDERATIO III. 225

tum genera: nã in amicitia passus est, quia omnes amici eius deseruerunt illum: in honore & reputatione, quia irrisiones & probra sustinuit: in facultatib⁹, quia vestimetis spoliatus fuit: in anima, quia tristitiã timorem ac tædium in illa pertulit; in corpore, quia percussionibus & flagellis confectus fuit: in omnibus membris, quia in Passione particulares dolores & cruciatus senserunt: caput à spinis aculeatis: manus & pedes à clavis acutis: visus à colaphis, & conspuationibus: idem de alijs membris sentiendum.

Christus passus est omnia pœnaram genera.

III.

Tertiò, quia passus est in omnibus sensibus: Nam in tactu tormetorum asperitate sustinuit: in gustu, fel & acetum: in odoratu, fœtorem cadaverum, eo in loco ubi crucifixus fuit, sepulchrorum: quia mors Caluarie communis erat sepultura omnium malefactorum: in auditu, blasphemias, & murmurationes aliorum contra se: in visu, horredum spectaculum, instrumentorum, ad necem suam pertinentium. Hinc vnde considera, quod cum difficile sit quenquam inuenire, in quo tot tormeta & cruciatus simul, & tali in gradu, sicut in Christo, fuerunt: rectè ac verè affirmari possit, nō esse vllos dolores, illius doloribus similes aut maiores.

Passus est in omnibus sensibus.

Quapropter anima fidelis, noli conqueri

queri dum pro Christi amore, dolores opinionione tua acerbissimos sustines: quandoquidem ille pro tui amore non recusauit tolerare, non modò tuos & omnium hominum dolores, verum etiam quoad gradum intensissimos. Agnosce igitur obligationem tuam, & dilige illum, qui tua causa, tam multa pertulit.

Quod autem, nullus fuerit dolor corporeus, quem Christus non sustinuit & expertus fuit, præter S. Thomæ auctoritatem, probatur ex illo Isaïæ loco, qui à quàm plurimis hoc sensu intelligitur, ubi ait. *Ecce intelliget seruus meus, exaltabitur & eleuabitur, & sublimis erit valde: sicut obstupuerunt super te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus eius, & forma eius inter filios hominum.* Quod perinde est ac si dixisset. Christus meus exaltabitur, & sublimabitur supra creaturas omnes gloria & honore; veruntamen sicut plurimi obstupuerunt de illius maiestate & gloria: ita quoque plurimos maxima tenebit admiratio, cum viderint eundem illum supra omnes doloribus confectum: & propter vim atque vehementiam dolorum corporis ita immutatum, vt non videatur habere similitudinem hominis. Idem docet S. Hilarius,

Isai. 32.

larius, quando dicit Christi in cruce capitis inclinationem & post acetum bibitum, & vocem, Consummatum est, prolatam, spiritus emissionem, euidens signum extitisse, quod in se expertus fuisset, cum maximo suo cruciatu, omnem humanum dolorem: *Vnigenitus*, inquit, *Lib. 10. de ita potestatem habens ponenda anima sua, & Trinitate. resumenda, ad peragendum in se mortis sacramentum, cum poto aceto, consummasse se omne humanarum passionum genus testatus esset, inclinato capite tradidit spiritum.*

QVARTÒ considera, Christum **IV.** Dominum in se voluisse sentire & experiri omnem humanum dolorem, quia volebat exactè, pro omnibus totius mundi sceleribus satisfacere, & homines ab intolerabili debitorum suorum onere liberare, quam pro illis spontanea voluntate, in humeros suos deriuauerat. Ideoque assumpsit in se tam magnam dolorum quantitatem, quanta conueniens esse videbatur ad fructum quem sperabat, & ad satisfactionem illorum adæquatam, ne dicam superabundantem.

Quare cum multitudo scelerum tam grâdis, & grauitas eorū tam enormis fuerit:

P 4 cogita

Cur Christus omnes dolores perpessus fuerit.

cogita quam excessiuus & immodicus fuerit dolor ille, quo pro tam ingenti debito, seruato æquitatis rigore satisfecit.

V.

Nulli fuerunt dolores similes doloribus Christi.

Ibren. 1.

QVINT ò expende tecum, si Christi Seruatoris nostri dolores tales tamq; immodici extiterunt, vti hætenus ostendimus: optimo iure ipsum omnes pias animas inuitare, ad considerandum attentè an dolor aliquis dolori ipsius æquiparari valeat: quando per Hieremiam ait. *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor, sicut dolor meus.* Quod idem est ac si dixisset. *O fideles animæ, quæ spontanea voluntate transitis, à rebus hisce transitorijs ad æternas, & relicta rerum terrenarum cogitatione, mentem defigitis in assidua memoria & amore cælestium; subsistite parumper, & dolores vestros penitius inspicite & considerate an inter illos, sit dolor aliquis, qui dolori meo, quæ vestra causa patior, aliqua ratione possit conferri.*

Stupor sanctorum propter Christi dolores.

Hinc est quod multi Prophetarum, aliorumque sanctorum virorum, hac inuitatione permoti, videntes & considerantes in spiritu magnum hoc mysterium dolorum Christi, vsqueadeò obstupuerunt, vt aliqui appellauerint illum virum dolorum, quasi per antonomasiam: vti fecit Isaias, iuxta versionem nostrâ vulgatam.

Vi

CONSIDERATIO III. 229

Virum dolorum & scientem & infirmitatem. Isai. 53.

Alij inuocauerint creaturas, maxime rationis participes, ad intuendum Christum Dominum in Crucem sublatam. *Omnes Isai. 1. habitatores orbis, qui moramini in terra, cum eleuatum fuerit signum in montibus, videbitis.*

Nonnulli cum S. Hieronymo comparauerint Christum vasi teste, quod magno cum impetu ad terram illiditur, & millenas in partes confringitur: nam sic intelligit ista Isaiæ verba. *Ecce dominator Dominus Isai. 10. exercituum confringet lagunculam in terrore; vbi idem Sanctus ait. Fracta laguncula, per translationem, Passio illius demonstratur.*

Aliqui cum S. Bernardo, appellauerint dolores quos Christus in Passione sustinuit, prodigia. *Vide nunc, inquit, opera Domini, quæ posuit prodigia super omnem terram. Flagellis cæsus est, spinis coronatus: clavis confossus, affixus patibulo, opprobrijs saturatus.*

Perge igitur anima fidelis ad pedes Christi, pro tui amore, durissimo Crucis ligno affixi: qui doloribus satiatus, plagis referus, extrema confusione plenus, pauper auxilio, sed diues amore, te ad contemplandum inuitat, an dolor aliquis, similis sit doloribus, quos nostræ salutis causa, summa cum animi alacritate & promptitudine sustinuit. *Astende & vide si est dolor, sicut dolor eius.*

Serm. in 4.
ser. hebdom.
pænolæ.